Trafikutskottets betänkande 1986/87:18

om anslag till Postväsende (prop. 1986/87:100 bil. 8)

TU
1986/87:18

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas regeringens förslag i budgetpropositionens bilaga 8 under avsnittet G. Postväsende. Vidare behandlas förslag i 17 motioner.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag i här aktuell del av budgetpropositionen och avstyrker motionsyrkandena.

Till betänkandet har fogats två reservationer.

Vpk-ledamoten betonar postverkets ansvar för bl. a. yttrande- och informationsfriheten och anser att ett nytt ekonomibrevporto bör införas.

Fp-ledamöterna vill i ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser anvisa 100 milj. kr. mindre än vad regeringen föreslagit.

Ett särskilt yttrande har avgetts av c-ledamöterna och vpk-ledamoten beträffande tidningsdistributionen.

SJÄTTE HUVUDTITELN

Postväsende

I proposition 1986/87:100 bil. 8 (kommunikationsdepartementet) har regeringen under avsnitt G. Postväsende (s. 131–141) föreslagit riksdagen att

1. godkänna vad som i propositionen förordats om inriktningen av postverkets verksamhet under perioden 1988–1990,

2. godkänna att postverkets verksamhet skall inriktas på de resultat-, prisnivå- och servicemål som i propositionen förordats för perioden 1988–1990,

3. till Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag på 586 000 000 kr.,

4. till Ersättning till postverket för tidningsdistribution för budgetåret 1987/88 anvisa ett anslag på 30 000 000 kr.

Motionerna

1986/87:T226 av Nils-Olof Gustafsson och Margareta Winberg (båda s) vari yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 6 delvis), att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av decentraliserat beslutsfattande inom postverket.

1986/87:T233 av Olle Grahn m.fl. (fp) vari yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 17), att riksdagen till Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser anvisar ett med 100 milj. kr. minskat anslag.

1986/87:T901 av Bengt Kindbom (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om generösare regler för utsträckning av lantbrevbäringslinje till enskilt hushåll.

1986/87:T902 av Sten Svensson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om postverkets service till kommunala servicehus.

1986/87:T904 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om införande av ett nytt ekonomibrevporto,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om postverkets ansvar för yttrande- och informationsfriheten.

1986/87:T909 av Jan-Erik Wikström och andre vice talman Karl Erik Eriksson (båda fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att trycksaksportot bör återinföras.

1986/87:T910 av Olle Aulin m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående tillämpningsbestämmelser för föreningspost.

1986/87:T911 av Marianne Karlsson (c) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär en utredning huruvida inte postservicen kan förbättras genom att låta konkurrerande företag etablera sig.

1986/87:T918 av Börje Stensson och Lars Ernestam (båda fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om krav på utredning för att klarlägga hur postservice kan förbättras i en konkurrenssituation.

1986/87:T920 av Hans-Eric Andersson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om lokalisering till ett läge inom Södertörn av regionkontoret i Stockholms södra postregion.

1986/87:T924 av Göthe Knutson och Gullan Lindblad (båda m) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär att postverket får i uppdrag att förbättra tidningsdistributionen,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om fortsatt och helst förbättrad lördagsutdelning.

1986/87:T925 av Birgitta Hambraeus (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om återinförande av trycksaksporto m.m.

1986/87:T926 av Anders Nilsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om postutdelning i servicehus.

1986/87:T932 av Margareta Andrén och Bengt Rosén (båda fp) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att postverket får i uppdrag att förbättra sin service till servicehus för pensionärer.

1986/87:T935 av Karl-Gösta Svenson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om personlig postservice.

1986/87:T938 av Hans-Eric Andersson och Margareta Palmqvist (båda s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om lokaliseringen av ny postterminal i södra Storstockholm.

1986/87:T940 av Elver Jonssson och Margareta Andrén (båda fp) vari yrkas att riksdagen begär att regeringen ser över kostnaderna – främst portokostnaderna – i avsikt att underlätta utlandssvenskars möjlighet att läsa svenska tidningar.

Utskottet

1. Inriktningen av postens verksamhet för perioden 1988–1990

Enligt beslut av riksdagen våren 1985 (prop. 1984/85:100 bil. 8, s. 87–100, TU 11, rskr. 203) infördes fr.o.m. den 1 juli 1985 nya former för statsmakternas styrning av postverket. Styrningen av postens verksamhet skall sålunda ske genom att mål för service, ekonomi m.m. fastställs på grundval av rullande treårsplaner.

Posten har år 1986 lagt fram en treårsplan för verksamheten under perioden 1988–1990. Genom att posten sedan den 1 januari 1986 övergått till kalenderår som räkenskapsår kommer denna treårsplan i praktiken även att omfatta andra halvåret 1987.

I budgetpropositionen framhåller föredragande departementschefen bl.a. att de viktigaste mål som statsmakterna bör ställa upp för postverket rör service, prisutveckling och resultatnivå. Av särskilt intresse är mål för servicenivån, tillförlitligheten och prisutvecklingen beträffande normalbrev samt för tillgängligheten till kassaservice. Därutöver bör enligt föredraganden inför den kommande treårsperioden fastställas ett nytt mål för postverkets resultatnivå.

Den allmänna inriktningen av postverkets verksamhet skall enligt propositionen innebära en fortsatt kundorientering. Kundernas efterfrågan inom områdena informationsöverföring, varudistribution och betalningssystem bör vara styrande för postens insatser. Verksamheten skall – framhåller föredraganden – syfta till att till rimligt pris och med god servicekvalitet betjäna såväl stora som små kunder i hela landet.

Beträffande *servicen* redovisas i propositionen för huvudaffärsområdet Brev och Paket målsättningen att så gott som alla normalbrev skall erhålla s.k. övernattbefordran. Föredraganden konstaterar för sin del att ett transport- och distributionsnät som medger övernattbefordran och utdelning måndag–fredag i hela landet av praktiskt taget alla normalbrev fyller högt

ställda krav. Tillförlitligheten att uppnå de fastställda målen skall enligt föredraganden hållas på en hög nivå, och det är av stor vikt att åtagandena gentemot kunderna kan uppfyllas. Eftersom en 100-procentig tillförlitlighet på grund av små tidsmarginaler i transportnätet skulle kräva svårgenomförbara förändringar och avsevärda kostnader, är enligt föredraganden den uppnådda tillförlitligheten om 95 % tillräcklig.

Angående servicemål för huvudaffärsområdet Giro och Kassa konstaterar föredraganden att kassaservicen via postkontor och lantbrevbärare skall vara rikstäckande och att i dag endast mycket få hushåll saknar tillgång till daglig postkassaservice. Denna höga täckningsgrad vad avser geografisk tillgänglighet skall enligt föredraganden bibehållas. Beträffande tillgängligheten till kassaservice i tätorterna nämns i propositionen att öppethållandet fortlöpande anpassas till kundernas behov och att väntetiderna ständigt uppmärksammas. Föredraganden pekar härvid särskilt på vikten av att väntetiderna på postkontoren upplevs som acceptabla av kunderna.

Vad gäller *priserna* för normalbrev anges som målsättning att dessa bör utvecklas högst i takt med den allmänna prisutvecklingen. För att på lång sikt säkerställa en stabil ekonomi i kombination med en lugn portoutveckling krävs enligt föredraganden en fortlöpande förbättring av postens produktivitet. Föredraganden noterar härvid med tillfredsställelse att posten eftersträvar att öka personalproduktiviteten med 3 % per år under den aktuella treårsperioden.

I budgetpropositionen konstateras att det ekonomiska *resultatet* för postens samlade verksamhet skall kunna garantera ett långsiktigt ekonomiskt oberoende, varigenom subventioner över statsbudgeten inte skall behöva tillföras verksamheten. För att avkastningskrav och konsolideringsbehov skall kunna klaras bör målsättningen enligt föredraganden vara att resultatet före avsättningar skall motsvara ca 5 % av omsättningen. Föredraganden räknar med att en sådan resultatnivå är förenlig med målet för portoutvecklingen.

Utskottet delar föredragandens uppfattning om målsättningarna för postens verksamhet beträffande resultat, prisnivå och service.

Utskottet tillstyrker därför att riksdagen godkänner den i propositionen förordade inriktningen av postens verksamhet liksom inriktningen på de resultat-, prisnivå och servicemål som därvid också har förordats.

Utskottet övergår härefter till att behandla motionsyrkanden som har samband med postens allmänna verksamhet. Under avsnitt 2. Anslagsfrågor behandlas därefter ett motionsyrkande angående ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser.

Konkurrensfrågor

I motionerna T911 (c) och T918 (fp) antyds att postservicen har försämrats. Enligt motionärerna föreligger en risk för att ledningen i ett företag som postverket, vilket saknar konkurrens, på bekostnad av kunderna försöker göra företaget vinstbärande. Riksdagen borde, anser man, kräva en utred-

ning för att klarlägga möjligheterna att förbättra postservicen genom ökad konkurrens.

Utskottet vill till en början peka på den snabba såväl tekniska som marknadsmässiga utvecklingen inom informationsöverföring, varudistribution och betalningsförmedling. Posten kan inte stå vid sidan av denna utveckling, och utskottet kan konstatera att en betydande del av postens verksamhet i dag är utsatt för en stark konkurrens. Vidare vill utskottet erinra om vad som ovan sagts bl. a. om inriktningen av postens verksamhet mot en fortsatt kundorientering och om de för posten uppställda servicemålen. Något behov av utredning i begärt avseende finner utskottet sammanfattningsvis inte föreligga, varför motionerna avstyrks.

Vissa servicefrågor

Två motioner tar upp frågor med anknytning till *lantbrevbäringen.*

I motion T901 (c) konstaterar motionären att en lantbrevbäringslinje kan utsträckas till enskilt hushåll under vissa bestämda förutsättningar. Särskilda undantagsregler härifrån finns för hushåll med sjuka eller gamla medlemmar. Dessa undantagsregler borde emellertid enligt motionen vara mera generösa.

I motion T935 (m) betonas bl.a. lantbrevbäringens betydelse för en levande skärgård. En målsättning måste enligt motionären vara att medborgarna oavsett bostadsort skall kunna ges en personlig postservice i form av postkontor eller lantbrevbäring.

Utskottet vill till en början erinra om att föredragande departementschefen i budgetpropositionen uttalat målsättningen att kassaservicen via postkontor och lantbrevbärare med mycket få undantag skall vara rikstäckande och att den nuvarande goda geografiska tillgängligheten skall bibehållas. Utskottet vill även peka på att normerna för lantbrevbäring inte är kategoriska utan snarare vägledande. Enligt vad som upplysts utskottet tillämpas dessa normer generöst exempelvis när det gäller brevbäring till äldre och sjuka, vilket utskottet anser vara positivt. Med hänvisning till det anförda bör motionerna inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. De avstyrks därför.

Postutdelningen i servicehus har uppmärksammats i tre motioner.

I motion T902 (m) lämnas en redogörelse för ett fall, där posten på den aktuella orten inte varit beredd att utan särskild ersättning dela ut post individuellt till de boende på ett kommunalt s.k. servicehus för äldre. Posten har därvid hänvisat till att postutdelning i bostadshotell, servicehus etc. sker enligt samma grunder som gäller för andra bostäder, om lägenheterna i fråga är utrustade för självhushåll. I servicehus etc. med helinackordering lämnas däremot posten på expedition eller motsvarande. – Motionären anser att postverket bör förmås att genomföra individuell postutdelning även till boende i servicehus med helinackordering. Motsvarande krav framförs – med hänvisning till samma konkreta exempel – i motionerna T926 (s) och T932 (fp).

Utskottet vill till en början erinra om att postverksamheten – enligt riksdagens beslut – skall bedrivas effektivt och rationellt. Detta förutsätter

att de närmare regler som skall styra exempelvis utdelningen av post beslutas av postverket. Utskottet utgår också från att posten – i enlighet med de mål för verksamheten som riksdagen uttalat sig för – i olika situationer svarar för så god postservice som av praktiska och ekonomiska skäl är möjligt. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet inte att de nu aktuella motionerna bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. Motionerna avstyrks därför.

I motion T924 (m) riktas kritik mot bl.a. *tidningsdistributionen* via järnvägens postkupéer, vilken enligt motionärerna bör förbättras. Vidare framförs i motionen ett krav på fortsatt och helst förbättrad lördagsutdelning.

Utskottet vill med anledning av motionen påpeka att statsmakterna lägger fast ramarna för postens verksamhet genom att ange övergripande mål för service, prisutveckling och resultat. Inom dessa ramar ankommer det därefter på postverket att exempelvis besluta om formerna för och omfattningen av postutdelningen. Angående tidningsdistributionen träffas avtal med pressens organisationer. Utskottet finner inte att någon åtgärd av riksdagen är påkallad och avstyrker motionsyrkandena.

Porto för trycksaker och ekonomibrev m.m.

I tre motioner framförs yrkanden som syftar till att trycksaker m.m. skall kunna sändas till lägre kostnad än för närvarande.

Fråga om införande av ett nytt ekonomibrevporto tas upp i motion T904 (vpk). Motionärerna efterlyser här ett lägre porto för de postkunder som är beredda att acceptera såväl en långsammare postgång som besväret att lämna in försändelserna på postkontor. Samtidigt begärs ett tillkännagivande om att postverket – förutom affärsmässiga hänsyn – bör ta det ansvar för yttrande- och informationsfriheten som bl.a. ett lågt porto för böcker och tidskrifter innebär.

I de båda motionerna T909 (fp) och T925 (c) begärs att ett särskilt trycksaksporto åter skall införas.

Utskottet vill erinra om att postens verksamhet skall bedrivas med utgångspunkt i affärsmässiga principer. Någon skyldighet att vid portosättningen göra exempelvis kulturpolitiska överväganden kan posten inte anses ha. Däremot vill utskottet peka på möjligheten för mindre bokförlag etc. att använda sig av systemet med särskilda s.k. frankoetiketter. Enligt vad utskottet erfarit har beträffande detta system en överenskommelse nyligen träffats efter förhandlingar mellan postverket och berörda branschorgan. Överenskommelsen innebär att frankoetiketter även fortsättningsvis efter avtal med posten kan användas för försändelser med böcker, tidskrifter, noter och korrektur. Försändelserna behandlas som s.k. B-post och får i förhållande till vanlig brevbefordran reducerat porto. Utskottet vill i sammanhanget också erinra om de rabattmärken vilka postverket årligen erbjuder allmänheten. Dessa ger möjlighet till lägre porto vid framför allt tyngre försändelser.

Mot bakgrund av det ovan anförda avstyrker utskottet yrkandena i motionerna T904 (vpk), T909 (fp) och T925 (c).

I motion T910 (m) begärs ändringar i postverkets bestämmelser om *föreningspost*. Enligt motionärerna tillämpar postverket en alltför restriktiv bedömning då man avgör vilka ideella föreningar, som skall få del av den rabatt föreningsposten innebär.

Utskottet finner att avgränsningar av nu aktuellt slag måste få göras av posten inom de ramar och övergripande mål som statsmakterna anvisat. Motionen bör inte föranleda någon riksdagens åtgärd och avstyrks därför.

I motion T940 (fp) begärs en översyn av *utlandssvenskars portokostnader* vid prenumeration på svenska dagstidningar. I motionen hävdas att kostnaderna i fråga stigit mycket kraftigt på senare år, vilket sägs motverka ett nationellt intresse att underlätta informationsflödet från Sverige.

Utskottet vill påminna om att riksdag och regering endast utformar de ramar inom vilka postverket har att verka. Postens verksamhet skall därvid drivas efter affärsmässiga principer. Någon anledning för riksdagen att uttala sig om den aktuella portosättningen föreligger enligt utskottets mening inte, varför motionen avstyrks.

Övriga frågor

Frågor om *lokalisering av postens verksamheter* tas upp i två motioner, T920 (s) och T938 (s). I den förra motionen begärs att regionkontoret i Stockholms södra postregion lokaliseras till Södertörn, och i den senare motionen begärs motsvarande placering av en ny postterminal för södra Storstockholm.

Utskottet vill med anledning av motionerna konstatera att statsmakterna för postverket valt en styrform med angivande av övergripande mål för verksamheten. Därvid har riksdagen beslutat att postverket skall ge en snabb, säker och lättillgänglig postservice i hela landet. Verksamheten skall bedrivas rationellt och effektivt. Riksdagens beslut innebär bl.a. att posten, med utgångspunkt i den aktuella verksamhetens förutsättningar, självständigt bör besluta i lokalfrågor. Utskottet finner att motionerna därför inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrker desamma.

I motion T226 (s) begärs ett tillkännagivande om behovet av *decentraliserat beslutsfattande inom postverket*.

Utskottet vill med anledning av motionen erinra om att riksdagen i december 1983 tagit beslut rörande en ny organisation för postverket (prop. 1983/84:34, TU 8, rskr. 76). Förändringarna innebar bl.a. en decentralisering och en betydande självständighet för postregionerna. Någon anledning för riksdagen att nu ta upp frågan om postverkets organisation föreligger enligt utskottets mening inte. Motionsyrkandet avstyrks därför.

2. Anslagsfrågor

I propositionen föreslås att 586 milj. kr. för budgetåret anvisas under anslaget Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser.

I motion T233 (fp) anförs att myndigheterna för närvarande inte behöver betala porto för sina tjänsteförsändelser, vilket enligt motionärerna leder till ett bristande intresse att hålla nere portokostnaderna. Det yrkas därför att

riksdagen när det gäller ersättning för befordran av tjänsteförsändelser skall anvisa ett med 100 milj. kr. minskat anslag.

Utskottet erinrar om att en översyn av det nuvarande systemet med tjänstebrevsrätt enligt budgetpropositionen har inletts. Syftet med översynen anges vara att öka kostnadsmedvetandet hos myndigheterna, varigenom tjänstebrevsanslaget successivt skulle kunna avlastas. Någon anledning att nu minska det aktuella förslagsanslaget finns enligt utskottets uppfattning inte. Utskottet tillstyrker därför den i propositionen föreslagna medelsanvisningen och avstyrker motionen i denna del.

Utskottet tillstyrker vidare att riksdagen i enlighet med regeringens förslag till Ersättning till postverket för tidningsdistribution för nästa budgetår anvisar ett anslag på 30 milj. kr.

3. Hemställan

Utskottet hemställer

1. att riksdagen godkänner vad i propositionen har förordats om inriktningen av postverkets verksamhet under perioden 1988–1990,

2. att riksdagen godkänner att postverkets verksamhet skall inriktas på de resultat-, prisnivå- och servicemål som i propositionen har förordats för perioden 1988–1990,

3. beträffande *konkurrensfrågor*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:T911 (c) och 1986/87:T918 (fp),

4. beträffande *lantbrevbäringen*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:T901 (c) och 1986/87:T935 (m),

5. beträffande *postutdelningen i servicehus*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:T902 (m), 1986/87:T926 (s) och 1986/87:T932 (fp),

6. beträffande *tidningsdistributionen m.m.*
att riksdagen avslår motion 1986/87:T924 (m),

7. beträffande *porto för trycksaker och ekonomibrev m.m.*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:T904 (vpk), 19867/87:T909 (fp) och 1986/87:T925 (c),

8. beträffande *föreningspost*
att riksdagen avslår motion 1986/87:T910 (m),

9. beträffande *utlandssvenskars portokostnader*
att riksdagen avslår motion 1986/87:T940 (fp),

10. beträffande *lokalisering av postens verksamheter*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:T920 (s) och 1986/87:T938 (s),

11. beträffande *decentraliserat beslutfattande inom postverket*
att riksdagen avslår motion 1986/87:T226 (s) yrkande 6 i denna del,

12. att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1986/87:T233 (fp) yrkande 17 till *Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag på 586 000 000 kr.,

13. att riksdagen till *Ersättning till postverket för tidningsdistribution* för budgetåret 1987/88 anvisar ett anslag på 30 000 000 kr.

Stockholm den 2 april 1987

På trafikutskottets vägnar

Rolf Clarkson

Närvarande: Rolf Clarkson (m), Olle Östrand (s), Olle Grahn (fp), Sven-Gösta Signell (s), Per Stenmarck (m), Rune Johansson (s), Margit Sandéhn (s), Hugo Bergdahl (fp), Görel Bohlin (m), Sten-Ove Sundström (s), Anna Wohlin-Andersson (c), Viola Claesson (vpk), Jarl Lander (s), Yngve Wernersson (s) och Rune Thorén (c).

Reservationer

1. Porto för trycksaker och ekonomibrev m.m. (mom. 7)

Viola Claesson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med "Utskottet vill erinra" och slutar med "och T925 (c)" bort ha följande lydelse:

Det faktum att postens verksamhet enligt riksdagsbeslut skall bedrivas effektivt och rationellt utesluter enligt utskottets mening inte att andra än rent affärsmässiga hänsyn kan tas vid exempelvis portosättningen. Ett övergripande mål för postverket är ju att ge service åt allmänheten och häri måste enligt utskottets uppfattning ingå att medverka till främjandet av yttrande- och informationsfriheten. Så bör ske genom att det tillskapas ett nytt ekonomibrevporto, varigenom såväl allmänhet som mindre förlag etc. ges möjlighet att till reducerat porto sända böcker och tidskrifter.

Av det anförda följer att utskottet tillstyrker yrkandena i motion T904 (vpk). Genom utskottets ställningstagande torde syftet med yrkandena i de båda andra nu aktuella motionerna få anses tillgodosett.

Vad utskottet nu har anfört bör av riksdagen ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *porto för trycksaker och ekonomibrev m.m.*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:T904 (vpk) och med anledning av motionerna 1986/87:T909 (fp) och 1986/87:T925 (c) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet härom anfört,

2. Anslaget Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser (mom. 12)

Olle Grahn och Hugo Bergdahl (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 8 som börjar med "Utskottet erinrar" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser – i likhet med vad i motionen anförs – att tjänstebrevsrät-

ten har en negativ inverkan på myndigheternas kostnadsmedvetande. En översyn av det nuvarande systemet med tjänstebrevsrätt har enligt budgetpropositionen inletts. Utskottet anser emellertid att det finns anledning att redan nu minska anslaget i fråga. Utskottet tillstyrker därför förslaget i motion T233 (fp) att anvisa 100 milj. kr. mindre än vad regeringen föreslagit.

dels att utskottets hemställan under 12 bort ha följande lydelse:

> 12. att riksdagen med bifall till motion 1986/87:T233 (fp) yrkande 17 och med avslag på regeringens förslag till *Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag på 486 000 000 kr.,

Särskilt yttrande

Tidningsdistributionen m.m. (mom. 6)

Anna Wohlin-Andersson (c), Viola Claesson (vpk) och Rune Thorén (c) anför:

Postverket beslutar inom av statsmakten fastlagda ramar angående servicen. Detta innebär att postverket beslutar om i vilken utsträckning och i vilka former postutdelning skall ske.

Glesbygdens behov riskerar emellertid att bli sämre tillgodosedda. Lönsamhetskrav ställs mot övergripande mål om service åt alla delar av landet. När lönsamhetskraven och prisutvecklingen utgör en press på postverket dras poststationer eller tidningsutdelning på lördagar in till men för de glesbygdsboende.

Tidningsutdelningen regleras genom ett avtal mellan Tidningsutgivareföreningen och postverket. Enligt kommunikationsministern (i en frågestund i riksdagen den 12 februari 1987) skall inte tidningsutdelning beröras av att lördagsbrevsutdelningen kommer att dras in.

Det nämnda motsägs av verkligheten där posten drabbas ekonomiskt när t.ex. en entreprenör kraftigt höjer sina priser. Detta är bl.a. fallet i Västerbotten, där 16 linjer och sex kommuner berörs av indragningar av lördagsutdelning av tidningar. I en sjunde kommun har kommunen själv ansett sig tvingad till att gå in med ekonomiskt stöd till postverket för att lördagstidningar skall delas ut.

Kommunikationsministern har kommenterat förhållandet i Västerbotten (i en frågestund i riksdagen den 26 mars 1987) genom att hänvisa till det orimliga i "att posten skall upprätthålla alla linjer som går med förlust utan att få ta hand om de utdelningsområden som ger överskott."

Om de av riksdag och regering fastlagda målen om allas tillgång på god service skall kunna infrias måste ansvarsfrågan beträffande tillgången på lördagstidningar klarläggas.